

Celo leto	12 K
Pol leta	6 K
Četrt leta	3 K
Mesečno	1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 79

Maribor, dne 13. julija 1910.

Letnik II.

Še 10. julij.

Vsi nemški listi pišejo nekam vznemirjeno o krasno uspešnih nedeljskih zborovanjih novoustanovljenih podružnic „Slovenske Straže“ in o shodih, na katerih je slovensko ljudstvo povsod z viharnim navdušenjem odobravalo možat nastop naših poslancev na Dunaju. Vsa avstrijska javnost gleda sedaj s posebno pozornostjo na Slovence. V tem boju, ki so ga bili s železno vstrajnostjo poslanci V. L. S. v proračunskem odseku, si je pridobil slovenski narod ugled pred celim svetom. Vse se čudi, da ima mal slovenski narod na Dunaju kot svoje zastopnike može, ki s svojim energičnim in možatim nastopom za-
branijo razne krivice, s katerimi je hotela vlada in nemštvo udariti po pravicah našega ljudstva.

10. julij bo ostal v slovenski zgodovini zapisan kot dan, na katerem se je vse slovensko ljudstvo vzdignilo za obrambo lasti našega naroda. Do 100 podružnic „Slovenske Straže“ se je ustanovilo zadnje nedeljo. Mesta in trgi, da celo gorske župnije in vasi, vse je ta dan nekako tekmovalo med seboj: vse kar se zbira pod zastavo naše stranke, se je strnilo v „Slovenski Straži“ k skupnemu narodno-obrambne-
mu delu.

Vse slovensko ljudstvo hoče sodelovati pri obrambi naše meje, to je posebno pokazal 10. julij. Začenši od Ljubljane do Adrije, od Soče do Drave, Mure in Kolpe, vse se je strnilo skupaj v „Slovenski Straži“, da brani last narodovo: vero, jezik in sveta rodna tla.

Ljubljana.

V metropoli slovenski, kjer ima „Slovenska St.“ svoj sedež, zbralo se je v Unionovi dvorani na tisoče slovenskega občinstva, da si ustanovi podružnico tega znamenitega obrambnega društva.

Zborovanje je otvoril častiti gospod Luka Smolnikar, predsedoval je zborovanju odbornik „Slovenske Straže“ dr. VI. Pegan.

Slavnostni govor je imel naš državni in deželni poslanec dr. Korošec.

Velikanski orkan navdušenja je nastal med zborovalci, ko je stopil na oder vodja uspešne slovenske občinske komisije na Dunaju, dr. Korošec. Izvajal je sledeče:

PODLISTEK.

Borza.

Pređaval v S. K. S. Z v Ljubljani cand. jur. Ogrizek.

Z razvojem industrije in s prehodom v denarno gospodarstvo rase tudi odvisnost od trga in pomen trgovine. Zajedno pa ustvarja potreba časa dokaj institucij, ki deloma ljudstvu koristijo, deloma zopet izrabljajo in postanejo splošno pogubne. Med take institucije spada brezdvomno tudi borza, ki si je priborila do danes gotovo največji vpliv na ceno produkcije in na svetovni trg. S pomočjo modernega prometnega aparata je borza zadobila vpliv na gospodarstvo zadnje zakotne gorske vasice. In četudi ljudje sploh ne vejo, da borza eksistira, pa tem bolj čutijo njen velikanski vpliv na gospodarsko življenje.

Borza je nekako semenj kapitalistov. Tukaj se prodaja najraznovrstnejše blago in vrednostni papirji. Sejmariji pa so bankirji, zastopniki bank, podjetniki, zastopniki podjetij, agentje, mešetarji, lastniki brodovja, trgovci žita in drugih živil itd., in konečno ljudje, katerim bi pristojalo ime in poštenje hazardnih igralcev.

Z imenom borza se zaznamuje ne le hišo, v kateri se taki ljudje ob določenem času zbirajo, ampak tudi sestanek teh ljudi. Odkod pride beseda borza, dosedaj še ni gotovo. Nekateri trdijo, da od latinske besede srednjega veka „bursa“, kar pomeni usnjato denarnico. Drugi zopet izvajajo to ime od sestankov trgovcev, kateri so se redovito vršili v hiši nekega van der Beurse v Brügge v Belgiji, katerega hiša je bila opremljena s tremi usnjatimi denarnicami.

Gotovo je, da so že obdržavali trgovci, menjalci itd. že pred rojstvom prve borze sestanke, na ka-

Prihajamo z bojišča. Prvič stopamo pred svoje ljudstvo, zato ni čuda, da čutimo potrebo, da poročamo najprej o zadnjih dogodkih na Dunaju, ki so bili velepomembni za vse slovensko ljudstvo. Ko je bil državni zbor odgoden, je pisal dunajski uradni list „Fremdenblatt“ tako-le: „V jeseni se zopet vidimo tamkaj, kjer smo ostali!“ Ta grožnja je podobna primeri iz domačega slovenskega življenja. Na vasi se fantje stepo in ko mora bežati oni del, ki je bil tepen, se obrnejo v daljavi, ko so na varnem, pokažejo pesti in vpijejo: „Vam bomo že pokazali!“ Ko so bili na varnem, so dvignili pesti in žugali. Tudi te pena vlada je morala bežati in njena grožnja na begu je bila: „Vam bomo že pokazali!“

Nismo ljudje, ki poznamo strah, še manj pa pred onimi, ki so na begu. Bojevali smo se za slovensko vseučilišče, do katerega imamo vse pravice, in bojevali se bomo tudi v naprej. Mnogo se je že govorilo, mnogo pisalo člankov in mnogo knjig se je že izdalo o slovenskem vseučiliškem vprašanju. Mnogo peticij se je pošiljalo zaradi slovenskega vseučilišča, vseh pa je bil vedno isti in Slovenci nismo dobili ne vseučilišča ne fakultete. Mi pa, ki imamo sedaj odločilno besedo, smo sklenili, da zaradi tega nastopimo drugo pot. Zagrabili smo za kolo vladnega vozu in ga ustavili. Vsa avstrijska javnost je postala pozorna na nas in vprašuje, kaj hočemo. (O slovenskem vseučiliškem vprašanju se vrše diskusije in vsa javnost v Evropi ve, da smo v Avstriji Slovenci, ki nimamo svojih pravic. To je prvi uspeh. Vlada je odgodila državni zbor in ni pustila, da bi v tem zasedanju prišlo do odločitve. V jeseni smo mi zopet tamkaj na svojem mestu in bomo branili s krepko roko pravice našega slovenskega ljudstva. (Burno odobravanje.)

Dolžnost naša pa je, da se ob tej priliki spomnimo onih strank, ki so nas podpirale v zadnjem boju. To so češki agrarci, radikali in mladočehi. Z žalostjo pa moram konstatirati, da je glasilo naših slovanskih bratov, ki so nam po svetovnem naziranju najbližji, „Hlas“ na Moravskem, obsojalo to, kar smo morali storiti v korist slovenskega naroda. Mi pa bomo šli po poti, ki smo jo ubrali. Če hoče vlada razpustiti državni zbor in razpisati nove volitve, pozdravljamo to z veseljem. Mi nočemo končati kot strahopetci. (Odobravanje.)

Vajeni smo bojev, zlasti ker imamo na čelu voditelja dr. Šusteršiča, ki je tudi v zadnjih dneh po-

terih so se dogovarjali o trgovskih zadevah, in da so se sčasoma ravnali pri tem po določenih običajih in pravilih, ki se še sedaj imenujejo „usance.“

Celo v starem Rimu je obstajala podobna institucija po imenu „Collegia mercatorum.“

Leta 1549 so obstajale borze že v Lyonu in v Toulusu na Francoskem, odkoder je to institucijo vpeljal dvorni bankir Grehsam v Londonu,

Na Angleškem so se interesenti shajali sprva v kavarnah, pozneje v nalašč za to določenem poslopu.

V Nemčiji so se borze osnovala še-le koncem 18. stoletja, med tem ko so ob morju že prej obstajale. Pospesovalno so vplivali na razvoj borze denarna stiska držav in ž njo nastali državni papirji, ustanovitve velikih podjetij, kot akcijske družbe itd.

Borze za brodarska podjetja in za njihova zavarovanja so imenovali na Angleškem Lloyd, odkoder je dobil tudi avstrijski Lloyd v Trstu svoje ime po londonskem vzorcu.

Razven avstrijskega Lloyd v Trstu je najvažnejša dunajska borza od leta 1771, borza v Pragi in Budimpešti za trgovino z blagom. Splošno so se razvile najprvo borze za blago in še-le za tem efektne borze, borze za vrednostne papirje in za denar.

Vse borze lahko razdelimo torej v dve vrsti: borze za blago in borze za novce in vrednostne papirje.

V prvih se prodaja blago in kupuje na debelo. Seveda se ne prinese tje kaj vse blago, ampak vzorci, na podlagi katerih se kupčuje. Tako se na borzah kupčuje s petrolejem, ogljem, žitom in drugimi živili, odkoder se po imenu razlikujejo borze druga od druge v borze za petrolej, oglje, žito itd.

Zajedno s povzdigo novodobnega kredita pa so zadobile večje veljavo tudi borze druge vrste. Tukaj se kupčuje z dragocenimi kovinami, zlasti z zlatom in srebrom, in z vrednostnimi papirji, osebno z vsa-

kazal vso zmožnost kot načelnik Vseslovenske Ljudske Stranke. (Živahno odobravanje.)

Ponosni smo, da ga imamo v svoji sredi in sledimo mu kot zvesti prijatelji. (Odobravanje.)

Iz boja prihajamo k vam, da se tukaj navdušujemo zopet za boj. Za boj o slovenskih mejah proti našim sovražnikom, za naše pravice! Da se navdušujemo za klic: V boj za našo vero, za slovenski jezik, kjer je v nevarnosti! Zahvaljujem se vodstvu „Slovenske Straže“, da me je povabilo semkaj kot obmejnega Slovence, ki naj razložim naše obmejne boje.

Ako prelistujemo naše liste, časopise iz prejšnjih časov, tedaj boste zasledili v njih klice, vedno eden in isti: Morituri vos salutanti! (Umirajoči vas pozdravljajo!) Ko so govorili te besede, so jim tekale solze iz oči. Priznati moramo, da je bilo naše delo ob mejah slabo, in zato so se točile solze. Oni, ki moremo soditi delo ob mejah, pa moramo reči, da nam rahločutnost ni koristila. V naših žilah in naših srcih mora biti odločnost, neupogljivost. Dobiti moramo nazaj, kar se nam je vzelo, in braniti to, kar imamo. Življenje je boj in boj je življenje. Kakor se mora boriti posameznik za svoj obstanek, tako se mora vse ljudstvo boriti za svoj obstanek. Kdor noče boja, in kdor noče delati, ta nima pravice do življenja. Slaba tolažba je za bolnika, ako se ob njegovi postelji pretaka solze, vzdihuje nad njegovo usodo in prerokuje smrt. Bolniku je treba vlivati poguma. Treba je, da greste z nami v boj za jezik in zemljo slovensko. Treba nam je duha bojevitosti, da ohranimo, kar je naše bilo. Ta duh nas mora prevevati vse. In to, da branimo, kar je naše bilo, je častno za vse. Kaj bi rekli sinu, ki noče braniti očetovega imetja in časti? Ta sin je ničvreden. Tako smo tudi mi sinovi in pa hčere matere Slovenije, in naša dolžnost je, da branimo last naše matere.

Od vseh strani nas napadajo sovražniki. Na severni meji imamo Nemce, onstran Mure so Mažari, na jugu Italijani. Trije sovražniki nam hočejo ugrabiti zemljo, jezik in vero. Na naši zemlji naseljujejo tujci in drugorodce. Na tri strani je treba, da branimo brate pred tujinstvom. Zato ne smemo biti nikdar sentimentalni, solzavi ljudje. Treba nam je boja z vsemi sredstvi, ki so dovoljena in pravilna, in ki vodijo k vspehu.

Govornik, kateri je bil mnogokrat prekinjen z mogočnimi vskliki navdušenega odobravanja, je kon-

jakimi menicami, akcijami, delnicami raznih podjetij, državnimi papirji itd.

Kdor hoče plačati v mednarodnem prometu večjo svoto denarja v drugo državo, kupi na borzi dotične menice in ž njimi plača pogodeno ceno. In čim več je kupec za take in podobne menice, tem bolj raste njih cena, plačana v denarju, v nasprotnem slučaju zopet njih cena pade.

Seveda razloček med meničnimi cenami ali kurzi ni v sedanjih razmerah zelo velik, ampak ima zlasti pri mednarodnih kupcijah svoje praktične meje. Ako je cena inozemskih in tuzemskih menic, glasečih se na isto svoto denarja v zlatu ali srebru, jednaka, stoji menični tečaj „al pari.“ Ako se išče več inozemskih menic, nego naših, stoji menični tečaj „preko parija“, v nasprotnem slučaju stoji menični tečaj „pod parijem.“

Kdor torej mora plačati za časa meničnega tečaja preko pari v inozemstvu na primer 200 g zlaja, bode moral plačati za na isto svoto glasečo se menico za inozemstvo več kakor 200 g, ker se inozemskih menic več kupuje, nego tuzemskih in je zato njih cena poskočila.

„Praktični pari“ se zove pa oni menični tečaj, ki nastane, ako je cena inozemskim menicam poskočila vsled tečaja tako preko parija, da je ceneje poslati drugemu kontrahentu pogodeni denar v zlatu, kakor pa v menicah, ker mora za menico preko svote, na katero se glasi, toliko plačati, da presega vse stroške pošiljatve in zavarovanja.

Sicer pa dandanes pripomorejo brzjavni dokaj, da menični tečaj preveč ne pada ali raste. Kajti ako opazimo ta ali oni pojav, si pomagamo z takozvano menično arbitražo. Ako vidimo, da se na Dunaju mnogo povprašuje po menicah za Pariz in so zadnje vsled tega podražale, menice v Londonu za Pariz pa so ceneje, se kupi menica v Londonu in se ž njo plača tirjatev v Parizu. (Dalje prih.)

čal z besedami: „Nevarnost na naših mejah je velika. S skupno močjo, s skupnim delom, jo bomo odstranili. Zato pristopajte k „Slovenski Straži“, ki naj postane mogočen, nepremagljiv branik slovenskih pravic.“

Vihar navdušenja, ki je sledil govoru voditelja štajerskih Slovencev, skoraj ni hotel ponehati.

Nato sta se ustanovili moška in ženska podružnica „Slovenske Straže.“

Dr. Korošec je isti dan še govoril na ustanovnih shodih podružnic „Slovenske Straže“ v Šiški in na Viču. Povsod je navduševal zborovalce z vznese- no besedo za „Slov. Stražo.“

Pa ne samo v Ljubljani, ampak po vsem Kranjskem in drugih slovenskih pokrajinah so se ustanavljale podružnice „Slovenske Straže.“ Povsod je naše ljudstvo kar oblegalo zborovalne prostore in tako sijajno pokazalo, da hoče z vso vnemo sodelovati pri obrambi naše meje.

Sv. Križ pri Mariboru.

Dan 10. julija je bil tudi za našo župnijo ob skrajni slovensko-nemški meji kaj lep praznik. Vršila se je kaj slovesno ustanovitev podružnice „Slov. Straže.“

Že na predvečer je odmevalo daleč na okrog mogočno streljanje topičev in dva lepa umetno izdelana kresa sta s svojim žarom naznanjala pomenljivi prihodnji dan.

V nedeljo je imel domači gospod župnik primer- no pridigo in slovesno sveto mašo, po kateri se je zbralo lepo število križanskih župljanov v hiši gosp. Jožefa Mačeka, kjer se je vršila kratka, a kaj gniljiva slavnost.

Dve mladenki in dva mladeniča so kaj krasno deklamirali: „Sveta brata Ciril in Metod na Slovenskem“, potem je mladenka Julija Čepe v dovršenem govoru opisala tri poglobitve zasluge svetih bratov- apostolov.

Gospod župnik je na kratko razložil pomen „Slovenske Straže“, zlasti za naše obmejne kraje, nakar je 55 udov pristopilo k tukajšnji podružnici „Slovenske Straže.“

To število pa se še bo sčasoma pomnožilo, v naši župniji.

Veselic v prid „Slovenski Straži“ je pa tukaj- šnje bralno društvo priredilo že na praznik svetih apostolov Petra in Pavla, ki je vrgla čistega dobička 24.10 K.

Sedaj pa rasti in procvitaj „Slovenska Straža“ in njene podružnice!

Zalec.

Pri nas se je v nedeljo dne 10. t. m. ob velikem navdušenju in častni udeležbi ustanovila podružnica „Slovenske Straže.“ Podružnici načeljuje gospod Fr. Nidorfer iz Vrbja. Podružnica ima svoj delokrog čez Zalec, Griže in Gotovlje. Pristopilo je že prvi dan čez 80 udov.

Sv. Jurij ob Taboru.

Nedeljska slavnost povodom ustanovitve „Slov. Straže“ se je obnesla vsestranski povoljno. Prostor natlačen, vreme ugodno, sporeč zanimiv. Nasprotniki so pokazali svojo liberalno jezico z rdečo kunjjo na Briglnovi smreki, ki pa jo je vzel večerni mrak.

Brežice.

Podružnica „Slovenske Straže“ je bila v nede- ljo dne 10. t. m. za Brežice slovesno ustanovljena v novi občinski hiši v St. Lenartu. Naj bi novo poslo- pje še obilokrat služilo v tako blage namene!

St. Jurij ob juž. žel.

Tudi pri nas smo se zbrali v nedeljo dne 10. julija, da si ustanovimo podružnico „Slovenske Straže.“ Katoliški dom je bil natlačen poln navdušenih pristašev naše stranke, ki so vsi pristopili k „Slov. Straži.“

Liberalci so skušali naše ljudi sicer zavrniti od zborovanja, a ni se jim posrečilo. [Mi ne rabimo liberalcev, ne njihove liberalne Ciril-Metodarije, ampak mi bomo narodno-obrambno delo izvrševali sami v naši „Slovenski Straži.“

Od vseh strani nam prihajajo poročila, kako se naše ljudstvo z veliko vnemo zanima za „Slovensko Stražo.“ Upači je, da bo „Slovenska Straža“ postala najmočnejše jugoslovansko obrambno društvo.

Koncert velesil.

V predzadnji številki smo kratko poročali, da je sklenjena med Rusijo in Japonsko prijateljska koope- racija. To je sedaj najvažnejši fakt v svetovni poli- tiki in vsa politična javnost ga živahno komentira. Zadeva je tudi gotovo zelo dalekosežnega pomena. Dve velesili, ki ste si pred malo leti v težkem boju borili za prvenstvo na daljnem vzhodu, ste se sprij- jaznili in sklenili pogodbo, ki omogoča obema na pod- lagi statusa quo miren razvoj.

Za nas v Avstriji ima pa ta kooperacija še posebno važnost. Še je vsem dobro v spominu, ka- ko je pri aneksiji Bosne in Hercegovine podlegla Ru- sija, ki se je postavljala na stran balkanskih držav. Bilo je že vse skrajno napeto, in ako bi Rusija ne bi- la odnehala, bi bil lok počil. Ravnotako je bilo pa

tudi dobro znano, da je Rusija zato mirno prenesla svoj poraz, ker so notranje razmere v popolnem raz- sulu, in ker ni imela zavarovanega hrbita. Japonska sicer gotovo še zelo čuti posledice zadnje vojske in ji je gotovo najljubši mir. Ako bi se pa bila Rusija zapletla v kake boje na zahodu, je vendar le mogo- če, da bi bila poskušala mala, a krepko se razvija- joča Japonska izpopolniti svojo zmago.

Poraz, ki ga je doživela Rusija pri diplomatič- nem mejdanu z Aehrenthalom, je zlasti bolel njenega zunanjega ministra Izvolskega. Mnogo se je goverilo o njegovi nezmožnosti in večkrat so krožile vesti o njegovi demisiji. A prišlo je drugače. Sedaj je pre- senetil svet s pogodbo, ki jo je sklenil z Japonsko.

Izvolsky se je s to izborno diplomatično pote- zo, ki kaže vso prefriganost ruskega diplomata, krepko revanširal Avstriji in njeni zadrudnici Nem- čiji, ter njunim diplomatom. Ta ruska revanša uteg- ne postati za ves koncert velesil usodepolnega po- mena.

Na mah se je otrsela Rusija vseh bremen in težav, ki ji jih je nalagal daljni iztok. Skoro vse ogromne moči, ki so bile vezane na vzhodu, so po tej ententi proste in jih Rusija lahko vporablja drugod. Kje jih bo vporabljala, ni težko uganiti. Rusija bo začela zopet aktivnejšo politiko na zahodu.

Od časa, ko se je pričela rusko-japonska voj- ska, je bila Rusija zelo potisnjena v ozadje. Imela je tako vezane roke, da ni mogla energično nastopiti, kar se je večkrat poznalo posebno pri balkanskih za- devah. Sedaj bo to drugače. Rusija je prosta in bo zopet lahko odločneje vodila svojo evropsko politiko. Ker je pa večji del ruskih interesov na Balkanu, za- to je jasno, da je sedanjí preobrat važen in odločilen posebno za Avstrijo, ki je tudi navezana na Balkan.

Nemški listi so radi poraza, ki ga je doživela naša zunanja politika, vsi razburjeni. Ne vedo, kaj bi pravzaprav pisali. V svoji zmedenosti konstatirajo samo pomembno zmago Rusije in izražajo svojo bo- jaznen nad bodočnostjo.

Mi smo v tem oziru na jasnem. Nismo prija- telji oficijelne Rusije in nimamo povoda, veseliti se njenih zmag. Veseli nas pa ta preokret, ker nam pri- naša nekoliko upanja, da se bo smer naše zunanje politike, ki jo sedaj delajo v Berlinu, spremenila. Gotovo je, da se mora otresti Avstrija nemških obje- mov, ki zastrupljajo tudi vso našo notranjo politiko, ako noče zabresti tudi v zunanji politiki v tak mara- zem, kakor ga imamo v notranji. K temu preobratu, ki je za nas Slovane zelo potreben, bo mogoče neko- liko pripomogla sedanja politična konstelacija, ker se bo Avstrija morala bolj ozirati zlasti pri Balkanu na okrepljeno Rusijo.

Povsod prikrajšani.

(Pismo iz Istre.)

Mogoče ni vsem čitateljem našega lista znano, da so pred dvema leti sklenili Italijani ter Hrvati in Slovenci v Istri kompromis, ki naj bi odpravil na- rodne boje in omogočil miren razvoj dežele. Marsikdo je veliko pričakoval od tega kompromisa, ki določuje posestno stanje obeh narodnosti, a upi se niso ures- ničili. Z vsemi sredstvi delajo naši narodni naspro- tniki, da bi odtujili našo dečo in nas radi tega pov- sod prikrajšujejo in zatirajo.

Nas, ki smo tukaj na meji in se moramo biti in boriti z brezobzirnim nasprotnikom, bo naslednje pismo iz Istre gotovo zanimalo. Vsakdo bo lahko o- pazil, da so razmere na naši južni in severni narod- ni meji v marsičem analogne, da postopajo naši ju- žni in severni nasprotniki po istem sistemu:

Na naši narodni posesti so bile zadnji čas (v kompromisni eri) otvorene sledeče italijanske deželne šole: v Sovinjaku, Draguču, Roču (2. razred), Zmi- nju (2. razred), Pičnu, Sv. Nedelji pri Labinju, Ma- teradi, Karsetah, Skofiji in Savudriji. Prehajamo preko tega molče dalje, ker že dejstvo samo dovolj glasno govori.

Sedaj pa naj sledi nekoliko zanimive statistike!

V žminjski občini je 95% Hrvatov in 5% fabri- ciranih Italijanov. Hrvatje imajo 4 učiteljske sile. Italijani 2. Eni in drugi imajo svojo posojilnico. Sa- mo Italijani imajo otroško zavetišče. Narod v občé go- vori hrvaški. Nekateri naši inteligentni ljudje govore v družini italijanski, dasi je bila njihova vzgoja po- vsem hrvaška in dasi njihov položaj zahteva, da se vedno poslužujejo narodnega jezika.

Na vseh hrvaških šolah okrajev Pazin, Pula, Poreč, Koper, Lošinj je italijanski jezik (obligaten predmet; na italijanskih ljudskih šolah je obligaten samo italijanski jezik. Škodo nosijo Hrvatje, ker ljud- ska šola je šola materinega jezika, ne pa nekorist- nega eksperimentiranja.

Pri sistemiziranju kake hrvaške ali slovenske šole je za Italijane glavna točka učni jezik. Če ne morejo v tem doseči svojega cilja, potem prihajajo dolgotrajni utoki. Vsekako bi oni najraje, da bi se jim povsodi dogodilo, kakor nekje v puljskem okraju, kjer so se ljudje izjavili za italijansko šolo, dasi so vsi — Hrvatje! To se je dogodilo leta 1910. Italija- nom ni treba takovih komisij za njihove šole. Za je- zik in 4 km oni ne vprašujejo.

Je slučajev, kjer je na enega italijanskega učitelja prišlo le 20 učencev, dočim jih ima hrvaški ko- lega 127! A da bo še krivičnejše, je imel ta poslednji učitelj ob slabejih okolnostih in dasi je bil stareji —

manjšo plačo. Prikrajšani smo torej v vsakem po- gledu.

Za vzgojo učiteljev in v korist šole in učiteljev je določeno, da se vrše redne okrajne in deželne kon- ference. Italijanom gre tudi to po volji. Hrvatje in Slovenci pa niso imeli, odkar obstoji ta zakon, nik- dar niti ene deželne učiteljske konference!

Za nadzorovanje ljudskih šol imajo Hrvatje dva nadzornika v vsakem okraju. Jeden je Slovan, drugi — Italijan. Italijani imajo samo italijanskega nad- zornika.

Deželni šolski svet za Istro, ustvarjen za Hr- vate, Slovence in Italijane, ima več članov — nem- ške narodnosti, nego-li Slovanov.

K tem dejstvom pač ni treba pisati nikakega komentarja.

Nad 1000 slovenskih romar- jev na Trsatu.

Dva lepa in pomembna dneva sta za nami. — Vsakemu, kdor je bil z nami, ostaneta gotovo v ne- izbrisljivem spominu. Od vinorodnih naših goric, preko rodovitnih poljan in livad, mimo čudežnih in bajno-krasnih podzemeljskih tvorb, preko kršnega Krasa tja dol do temno-modre naše Adrije, vso to le- po našo zemljo smo videli in občudovali.

Pisal bi lahko cele strani o lepotah, ki smo jih videli in o srce in duha povzdigujoči vernosti naše- ga ljudstva, ki se je zateklo k svoji zaščitnici, h kra- ljici nebes. Ker pa pišem za političen list, omejiti se hočem bolj na to polje.

Naši liberalci vedno silno radi zabavljajo čez romanja. Nešetokrat so proglašali že v svojih listih, da učimo z romanjem ljudi zapravljati in jih vadimo v lenuharjenju. Še pogosteje izražajo razni liberalni frakarji in magnatarji to svoje brezmiselno prepriča- nje v privatnih pogovorih. Sebična prav ne pripušča tem gospodom, da bi dovolili priprostemu človeku po dolgih dnevih težkega dela nekoliko razvedrila, nji- hova verska brezbržnost in mlačnost jim pa vedno šepče, da je neumestno in nepotrebno, ako človek zadosti svojim duševnim potrebam in časti svojega Boga.

Že ta dva momenta kažeta vso ničevost in puh- lost liberalnega zabavljanja in sramotjenja. Še v ve- čji meri pa velja to o našem romanju na Trsat. Opo- zoriti hočem samo na nekatera, po mojem mnenju ze- lo važna dejstva.

Nad 1000 slovenskih štajerskih romarjev je bi- lo na hrvaškem Trsatu. Sicer se niso vršila kaka slovesna pobratenja, a v direkten stik je pa le prišlo naše ljudstvo s hrvaškim. Nismo kaki fantasti in no- čemo trditi, da pomenja to kaj posebnega, a ravno brez posledic tudi ne bo. Naš človek, ki tukaj na Štajerskem silno pogosto občuti in sliši, kako hočejo nekateri našo materinščino spraviti ob ugled in ji zadači smrten udarec, je čutil v sebi gotovo radost- no zadoščenje, da je tam dol na jugu, daleč od svoje- ga doma, lahko izhajal s slovensščino in njegov na- rodni ponos se je dvignil in okreplil. Ravnotako je pa bilo tudi vsakemu pravemu Hrvatju srce topleje, ko je videl ponosne postave Slovencev iz Štajerja, ki se nočejo kloniti nemškemu terorju in hočejo še vedno svobodno živeti.

Še drug moment. Na Spodnjem Štajerskem trpi naša narodna stvar marsikje največ raditega, ker naše ljudstvo prerado prodaja svojo zemljo krvnemu sovragu. Sedaj je videlo nad 1000 ljudt iz / celega Spodnjega Štajerja, skoro vso slovensko domovino, ali ima vsaj splošen vtis o njej. Kakor pa so čarob- nolepi kraji tam doli proti in ob obali sinje Adrije, so vendar naše ljudi napolnili z nekolikim strahom. „Od česa živijo ti ljudje“, se je marsikdo vprašal, ko je občudoval skalnate bregove. Marsikaterega sem čul, kako je zadovoljno hvalil Boga, da je doma na zelenem Štajerskem. Ljubezen do rodne grude goto- vo ožive taka potovanja, na katerih človek spozna, da je drugod po svetu življenje še težavnejše in da je doma, na pododovani zemlji, še najlepše.

Konečno še tretja zanimivost. Na romanju je bil zastopan ves Spodnji Štajer. Akoravno drže do- mačini vedno tesno vkup, pridejo vendar, posebno možje, iz raznih krajev v stik in razgovor. Muro- pljec se spozna s Savinjanom, Posavčan z možmi iz Slov. goric. Medsebojno si potem razlagajo domače razmere, kažejo na razne navade, uvidijo marsikate- re nedostatke v kmetijstvu ter se sploh mnogo korist- nega nauče. Racionalnejše in umnejše gospodarstvo je nujna posledica takih poznanstev.

Za danes naj to zadostuje. O potovanju in vti- sih prihodnjšč.

L. Kemperle.

Politični pregled.

Razpust državnega zbora?

Kakor poroča „Narodni Politika“, se je neki ugleden nemški poslanec izjavil, da bo parlament prav kmalu po odgoditvi razpuščen.

Italijanska fakulteta in vlada.

Vlada izjavlja v „Fremdenblattu“, da nikakor ne namerava ugoditi zahtevi Italijanov in ustanoviti italijansko pravno fakulteto na Dunaju z uporabo pa- ragra 14 ali pa naredbenim potom.

Proti prvemu, kakor tudi proti drugemu načinu ustanovitve vladajo razni pomisleki. Proti uporabi par. 14 govori zlasti to, da vlada noče razburjati in razkosati za njo že itak negotove večine, ki bi nastalo gotovo radi tega, ako bi se vlada poslužila par. 14. Preostajala bi torej še druga pot, to je ustanovitev italijanske fakultete naredbenim putem. Toda tudi tega ne sme, ker bi radi tega najetela na najljubši odpor pri Nemcih, kateri se naravnost boje, da bi se na ta način ustvaril nevaren prejadec, na katerega bi se sklicevali pri svojih zahtevah zlasti Slovenci in Čehi.

Vlada seveda teh motivov ne priznava, temveč išče stvarnih vzrokov, ki govorijo proti ustanovitvi naredbenim putem. Pred vsem trdi vlada, da ne gre tukaj za reaktivacijo zavoda, ki je že nekdanj obstojal. Italijanska fakulteta v Wiltenu pri Inomostu ni bila nikakršna prava fakulteta. Da so obstojale posebne laške izpitne komisije, na stvari nič ne spremeni.

Poleg tega je ustanovitev vseučilišča ali fakultete nerazdružno spojena, z mestom samim, v katerem se je ustanovila in pomenja radi tega ustanovitev fakultete v drugem kraju popolnoma nekaj novega, ne pa reaktivacijo nekdanj kje drugod obstoječega zavoda. Končno se je pa vprašanje italijanske fakultete za naredbo naučnega ministrstva leta 1905 tudi formalno popolnoma razrušilo.

Po mnenju vlade je torej mogoča rešitev italijanskega fakultetnega vprašanja edino-le zakonodajnim putem; to pomenja torej, da pride italijansko fakultetno vprašanje zopet v jesenskem zasedanju pred državni zbor.

Med italijanskimi poslanci je povzročila ta vladna izjava naravnost velikansko razburjenje. Italijanski klub je imel v soboto dne 9. julija sejo, v kateri je sklenil ostro resolucijo proti tej vladni utemeljitvi odklonitve njih zahtev.

Dogodki na Ivovskem vseučilišču.

Glasilu ukrajinske stranke „Dilo“ priobčuje v uvodu sledeči komunike:

„Zagovornikom obtoženih ukrajinskih dijakov se je posrečilo, dobiti neovrgljive dokaze, da so ustrelili akademika Adama Kocko Poljaki in da so začeli streljati Poljaki prvi. Zagovorništvu ima tudi dokaze, da so vseučiliške oblasti in policijski organi delali sporazumno z vsepoljskimi dijaki. Na podlagi teh dokazov protestuje zagovorništvu proti dosedanjemu uradnemu postopanju ter zahteva, za ozirom na to, kakor se vrše po znanem načinu politični procesi v Galiciji, da se vrši sodna razprava pred kakim negališkim sodiščem.

Pogodba s Srbijo in Črnogoro.

Dunajski listi poročajo, da je avstro-ogrski poslanik grof Forgach v Belgradu naznanil srbski vladni, da je avstrijsko-ogrška vlada dovolila Srbiji, da sme odslej uvažati v našo monarhijo zaklane živine v isti množini, kakor jo določuje stara pogodba iz l. 1908. Uvažanje žive živine se ne dovoljuje.

Iz tega poročila sledi, da je naša slavna avstrijsko-ogrška vlada dovolila Srbiji, da sme uvažati polovico več zaklane živine k nam, kot pa je določeno v pogodbi z leta 1909. Tako varuje naša vlada koristi avstrijskih živinorejcev, od katerih zahteva vedno več novih davkov. Res je, da so mesne cene v Avstriji splošno zelo visoke, a znano je, da ima naša država za lastno potrebo dovolj živine.

V kratkem se bo sklenila tudi pogodba s Črnogoro. Avstro-ogrška dovoli iz in uvažanje žive živine iz Črnogore v boko kotorsko. Črnogora pa za to uslugo koncedira naši državi minimalni tarif na uvažanje iz Avstrije.

Grško.

Iz Aten se poroča:

Ravnokar so odkrili veliko vojaško zaroto, ki si je zadala nalogo, združiti Grško z Italijo pod kraljem Viktor Emanuelom.

Tej vesti pa se ne veruje in se jo smatra za produkt razgretih grških glav.

Raznoterosti.

Iz šole. V Cezanjevcih pri Ljutomeru je razpisano mesto provizoričnega učitelja, oziroma učiteljice. Šola je trirazrednica v II. plačilnem razredu. Prošnje je poslali na krajni šolski svet Cezanjevci do 10. avgusta.

Iz finančne službe. Za definitivnega finančnega nadpaznika je imenovan Jakob Kaiser v Ptuj. Premeščeni so: Dren Ivan iz Brežice v Šmarje, Horvat Ignac iz Celja v Brežice, Ermenc Alojz iz Račjega v Ljutomer, Drozg Franc iz Šmarja v Brežice.

Poroka. V nedeljo dne 10. t. m. se je poročil v Mariboru tukajšnji slovenski trgovec J. N. Šoštarč z gđ. Jelisavo Barta, hčerko (tovarnarja gospoda Barta).

Duhovnike, ki rabijo kakega namestnika, opozarjamo na inserat v današnji številki.

Bojkot proti mesarjem na Nižje-Avstrijskem se še ni mnogo spremenil. V Kremisu dobivajo meščani meso iz Dunaja po nižji ceni. Mesarji nočejo svojih visokih cen opustiti. V Hainburgu in nekaterih drugih mestih in trgih so nekateri mesarji vendar znižali cene mesu, kakor so zahtevale bojkotujoče gospo-

dinje. Proti mesarjem, ki še vkljub temu vstrajajo pri zvišanih cenah, pa vzdržuje občinstvo strog bojkot.

Premembe pri državni železnici. Jakob Borko, asistent pri prometnem uradu v Beljaku, je prestavljen k ravnateljstvu, oddelek 7; Ignacij Gomilšak, uradniški aspirant pri vodstvu železniške kurilnice v Beljaku, v isti lastnosti v St. Vid ob Glini; Roman Kolšek, oficijant pri oddelku ravnateljstva šte. 7, h kontrolnemu uradu.

Od južne železnice. Na novo je nastavljen uradniški aspirant Josip Cugenus v Račjem. Prestavljeni so: asistenti Gustav Neumann iz Pragarskega v Bruck, Josip Dvorak iz Spodnjega Dravograda v Beljak, Josip Černe iz Zagorja v Spodnji Dravograd, Franc Sobotka iz Hrastnika v Celje, Rudolf Šegula iz Litijske v Hrastnik, Rudolf Kotnik iz Račjega v Trident, Anton Gostič iz Nemške Bistrice v Velikovec, Rudolf Robenhaupt iz Maribora v Ptuj.

Korajžno naprej! Kreganje med starimi in mladimi liberalci postaja vedno bolj surovo. „Narodni Dnevnik“ očita ljubljanskim „Starinom“, da skoro nič ne žrtvujejo, akoravno so „od naroda odebelili“, dr. Tavčar, katerega hočejo najbolj zadeti, se pa krepko brani v „Narodu“ in pravi, „da se z listom, ki tiska take infamije“, ne bo več prepiral. To psovaneje sicer ni posebno okusno, ali dobrega okusa liberalci že itak niso nikdar imeli. Zato pa pravimo liberalcem: Le korajžno naprej! Še marsikaj gnilega je med vami, kar bo marsikoga zanimalo.

Slovanski kongres v Sofiji. Dne 7. julija, se je v Sofiji pričel slovanski kongres, katerega so se udeležili zastopniki vseh slovanskih narodov. Shodu je predsedoval Bobčev, častni predsednik pa je bil Čeh dr. Kramar. Na kongresu je bilo sklenjeno, da se l. 1912 vrši v Pragi vseslovanska književna in industrijska razstava. Kongres se je končal dne 11. t. m. Obenem s slovanskim kongresom se je vršil kongres slovanskih zdravnikov.

Ivan Orth, bivši avstrijski nadvojvoda, bo proglašen mrtvim. Njegov stričnik nadvojvoda Jožef Ferdinand je vložil na višjega dvornega maršala vlogo, naj se proglasi ta nesrečni nadvojvoda mrtvim, ker že od 10. julija 1890 ni več nobenega glasu od njega.

Nesreča na morju. Veliki ruski parnik „Lowki“ z mnogimi potniki se je blizu Chersona potopil. V jutranji megli je trčil z nekim parnikom, nakar je eksplodiral parni kotel. Vsi potniki so utonili.

Stari in mladi. Nič kaj dobro si niso vzgajili stari liberalci svoje mlade. Mladini in starini so se začeli puntati, kregati in pripraviti med seboj. Kot predmet jim služi Ciril-Metodova družba. „Narodni Dnevnik“, glasilo liberalnih mladičev, mahaja po „Starinu“, ki se brani, in breca v „Slovenskem Nar.“ po upornih žrjavih. Liberalna čednost, ki se ji pravi ljubosumnost, poganja pri naših ljubih liberalcih, starih in mladih, na vseh poljih bujno se razvijajoče cvetove. Borba za prvenstvo v Ciril-Metodariji še utegne biti bolj zanimiva, ko se bodo enkrat tudi naši slogaši vzdramili, ki pridno capljajo za liberalno Ciril-Metodarijo in začeli simpatije deliti starim ali mladim žrjavom.

Prve letošnje žrtve Jungfraue. V minulem tednu se je podalo 12 mož iz Eismeer na Berglikočo (3299 m), in sicer dva nemška turista in 10 vodnikov. Slednji so nosili provijant za koto, prva dva sta pa bila namenjena v spremstvu dveh vodnikov pohoditi Jungfrauski vrh. Kakih 100 m pod Berglikočo jih nadoma zasuje snežni plaz. Obadva turista in 5 vodnikov je mrtvih, dva vodnika sta pa težko ranjena. Med mrtvimi je tudi Peter Inäbnit iz Grindelvalda, ki je lansko leto spremljal na Jungfraue slovenska turista Jankota, Mlakarja in Alojzija Cilenškega. Bil je ljubeznjiv in skromen mož.

Princ Hohenlohe, podpredsednik nemškega državnega zbora, je odstopil. Kot vzrok odstopu navaja — papeževo encikliko. Ubogi Nemci, kako se razburjajo. Slabi živci!

Zrelostni izpit na moškem učiteljišču v Mariboru. Izpit je delalo 35 kandidatov, med temi 24 Slovencev in 11 Nemcev. Maturo so napravili: Brglez Fran od Sv. Roka ob Sotli, Čater Fran iz Gomilškega, Čuček Fran iz St. Martina pri Vurbergu. Fürst Ivan iz Veržeja, Gobec Vekoslav iz St. Vida pri Grobelnem, Golež Fran iz St. Petra, Gselman Božidar iz St. Martina pri Vurbergu (z odliko), Ivanuš Rob. iz Zdol pri Sevnici, Horvat Ernst od Sv. Benedikta v Slov. gor., Kokot Ferdinand iz Pišec, Koprivc Al. iz Maribora, Kranjc Ivan iz St. Lovrenca, Križ Vojeslav iz Zavrča, Rožanc Fran iz St. Jurija ob Tab., Rumpret Karl iz Krškega, Steinberger Jože iz Devine (z odliko), Sušnik Mirko iz Trbovlj, Šnuderl St. iz St. Lovrenca, Vavda M. iz Ormoža, Velnar J. iz Ljutomera in Žel Ivan iz St. Ilja v Slov. goricah. Tri Slovenci ponavljajo izpit v jeseni.

Podporno društvo za slovenske visokošolce na Dunaju je razdelilo to šolsko leto čez 10.000 K podpor, prejelo je pa v istem času samo 7687 K. Društvo stoji neposredno pred dejstvom, da v prihodnjem šolskem letu ne bo moglo deliti sploh nobenih podpor, ako naše slovensko občinstvo ne pride na pomoč z novimi darovi. Društvo je v tem letu več izdalo, kakor prejelo, zanašajoč se, da se bo na razposlane prošnje in večkratne pozive v listih odzvalo veliko več dobrotnikov. Prosimo torej nujne izdatne pomoči!

Štajersko.

Maribor. (Oni Ludvig Hercog, o katerem smo poročali, da ga je zidarski polir Bauer dne 3. t. m. v Račjem v Mohorkovi gostilni v silobranu vstrelil s samokresom v trebuh, je dne 9. t. m. v mariborski bolnišnici vsled dobljene rane umrl.

Maribor. Strašanski naliv s točo je bil dne 11. t. m. v ponedeljek v Mariboru in okolici. Stari ljudje že dolgo ne pomnijo takega naliva. Po ulicah je bilo kakor na morju. Voda je vdrla v hiše in kleti. Ognjegasci so morali v Melji iz več hiš vodo izpumpati. Po vrtovih in na polju je napravil naliv veliko škodo.

Dragučova. (Dve reči vam poročam, gospod urednik. Križ na javnem mestu je skoraj popolnoma v razpadu. Njegov lastnik, kot mož poštenjak, bo gotovo skrbel, da se ta lepi znak krščanstva popravi. Naš trafikant ima v zalogi samo vžigalice / z napisom: „Essen Sie Brot mit dem Anker.“ Zakaj neki ne naroči naših vžigalic v korist obmejnim Slovincem? Še rajše bi mi zahajali k njemu in ga priporočali. Mi smo zavedni Slovenci, kažimo to tudi v dejanji. — Dragučovski.

Griže. (Pred kratkim je vdarilo v kozolec Avg. Golavšek, po domače Šteflaka, v Megojnicah. Neko kvasi v „Narodnem Listu“, kakor da bi se mu ta nesreča privoščila, ter krati dobro ime. Pozovemo dotičnega, naj pove, ako je poštenjak, svoje ime, sicer ostane v naših očeh ostuden lažnjivec in grd obrekovalec.

Novacerkev. Umrl je dne 8. t. m. soški grajščak baron Ivan Riling. Škoda gospoda barona, bil je vzgleden katoličan in vseskozi priljubljen v sosedski. Bodi mu zemlja lahka!

Sv. Jurij ob Taboru. Umrl je v St. Lenartu Franc Cestnik, oče celjskega profesorja častitega gospoda Antona Cestnika, v 72. letu svoje starosti. P. v m.!

Od Savinje. Cela Savinjska dolina je na predvečer slovanskih blagovestnikov žarela v kresovih, se lesketala v razpobojnih raketah ter odmevala veseliga streljanja iz topičev. Radost je bila tem večja, ker je ravno ta dan verska in ljudska misel slavila ob volitvah zmago nad neznačajnim liberalizmom in njegovimi pristaši.

Tepež. V soboto zvečer so se domači fantje iz Prepolške / vasi, fara St. Janž na Dravskem polju, med seboj sprli in eden izmed teh je 21letnega kočarskega sina Franca Brega / s pestjo tako za uho vdaril, da se je ta prevrgel in kri se mu je vlija čez uho in usta. Drugi dan so ga odpeljali v mariborsko bolnišnico.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Tukajšnje bralno društvo priredi prihodnjo nedeljo po večernicah v društveni uti Ciril-Metodovo slavnost. Na vspredu so: razne pevske in tamburaške točke, proizvajane od vrlo izvežbanega domačega pevskega zbora, slavnostni govor o sv. Cirilu in Metodu, zgodovinska igra: „Slovanska apostola.“ Domačini in sosedji, ki ljubite lepo slovensko pesem in pošteno zabavo, prihitite v najobilnejšem številu na našo veselico in pokažite s svojo udeležbo, da živi v vas sveto navdušenje za narodno izobrazbo in naše narodne svetinje. Govorilo se bo tudi o ustanovitvi podružnice naše „Slovenske Straže.“

Trbovlje. Dekliška zveza in telovadni odsek Orel v Trbovljah vabita na veselico, ki jo priredita v nedeljo dne 17. julija 1910 v prostorih gospoda M. Pusta, po domače Španca, na čast sv. Cirilu in Metodu. Spored: 1. Govor o sv. Cirilu in Metodu, 2. „Tri sestre“, igra v treh dejanjih. Spisal dr. Krek. 3. Samospevi. 4. „Junaki“, šaloigra. 5. Prosta zabava. Začetek ob ¼. uri popoldne. Vstopnina: Sedeži I. vrste 1 K, II. vrste 70 v. Stojišča 40 v.

Iz Konjice. Na predvečer blagovestnikov sv. Cirila in Metoda žgal se je velik kres z umetalnim ognjem, ki se je videl daleč na okolu, pričujoč, da biva v trgu še vedno veliko število zavednih Slovincov, vkljub temu, da so Konjice razvpite kot popolnoma nemčurske. Ta kres je tukajšnje posilnence tako razburil, da so dne 9. t. m. slavili „Sonnwendfeier“, ki se samo ob sebi umevno ni vršil brez običajnega hajlanja in vpitja. Umljivo pa ni postopanje tukajšnjih nemških (?) uradnikov, na primer c. kr. davčnega asistenta Makotterja, ki je imel pri ognju slavnostni govor, v kojem je pozival Nemce k najsrditejšemu boju proti Slovincem. Radovedni smo, kaj bi vse ne ukrenili naši posilnenci, ako bi kak slovenski c. kr. uradnik tako nastopal, in kaj misli c. kr. finančna direkcija ukreniti, da se to v bodoče več ne zgodi. Žalibog imamo konjiški Slovenci nerazumljivo potrpežljivost napram Nemcem, o koji lahko pričuje c. kr. sodnik Röger. Čudimo se tudi našemu okrajnemu sodniku, kojega do sedaj še kot nepristranskega poznamo, da toliko dopušča svojim uradnikom. Toliko za danes!

Ljutomer. Naši Nemci (!?) ustanavljajo svojo kletarsko in vinarsko zadrugo. S tem upajo prikleniti slovenske vinorejce k sebi. V odbor te nove zadruge so izvoljeni: Kodolč, Hüntigmann, živnozdr. Schmidt in dr. Varda.

Listnica uredništva.

Ljutomer. Prizadeti gospodje navadno ne želijo takih dopisov in zato jih ne priobčujemo, razum na njih izrečno željo.

Proda se takoj

amerikanska pisalna miza (Rollpult) popolnoma ohranjena, po nizki ceni. — Poprašati pri gosg. Val. Jugu v Celju (hotel Teršek). 92

Duhovnik v pokoju

je na razpolago za pomoč pri shodih, bolezni ali odsotnosti veleč. g. g. sobratov. Naslov pove upravnistvu Straže.

Za obmejne Slovence!

Od vsakih 1000 K, za katere se kdo zavaruje za življenje pri meni, odstopim 4 K na me odpadajoče provizije, za obmejne Slovence. ::

Franco Pograjc, glavni zastopnik „Vzajemne zavarovalnice“, Maribor, Fabrikgasse 21.

Sprejemam zavarovanja proti ognju pod najugodnejšimi pogoji. 42

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Razglas.

V občini Cirkovec pri Ptujski gori se odda nova stavba župnišča . spreračunjenimi stroški v znesku 26.617,83 K.

Poslopje se ima do 2. novembra 1910 dovršiti v surovi stavbi in do 1. julija 1911 pa popolnoma.

Odda se enemu stavbnemu podjetniku po enotnih cenah in da se pozneje premeri.

Vse naprave pa se zamorejo tudi prevzeti za povprečni znesek.

Vse pri stavbi za privažanje gradiva potrebne vožnje preskrbi cerkveno konkurenčni odbor brezplačno, in na to se je pri ponudbi primerno ozirati.

Ponudbe, ki morajo ponujati cene stroškovnega proračuna v besedah in številkah, se imajo najpozneje v sredo dne 13. julija ob 12. uri popoldan vložiti pri župnijskem uradu v Cirkovec.

Ponudbam je priložiti varščine 5% stavbne svote. Načrti, stroškovni proračun in stavbni pogoji se lahko pregledajo pri župnijskem uradu v Cirkovec.

Glede sestave ponudbe se opozarja na stavbne pogoje. Cerkveno-konkurenčni odbor si pridrži pravico, da po prostovoljnem prevdanku razsodi o sprejemu ponudb in da to ali ono oziroma vse ponudbe zavrne.

Cerkveno-konkurenčni odbor cirkovski,
dne 28. junija 1910.

Slovenska trgovina

z modnim in manufakturnim blagom ter krojaškimi potrebščinami - - -

J. N. Šoštaric, Maribor

samo Glavni trg šte. 19

priporoča p. n. občinstvu svojo veliko zalogo svakovrstnega najnovejšega in najmodnejšega blaga iz samo prvih in najboljših tovarn.

Postrežba točna in stroga solidna. :: :: ::

Vage

za vagon, voze (mostne), centimalne, skalove, decimalne, za živino, tablicove in vsake druge vrste za gospodarske in obrtniške namene izdeluje ter priporoča po nizkih cenah

Jos. Kaláb,
tovarna za vage,
Brno, Zidenice Moravsko.
80 slovanska obrt.

Zaloga pohištva

Franco Pleteršek,
Maribor, Koroška ul. 10

priporoča čast. duhovščini in sl. občinstvu svojo veliko zalogo raznovrstnega pohištva, iz trdega in mehkega lesa. Oprave za kuhinje, jedilnice, spalnice, Divane, vložilke, matrace, stole, ogledala. Zelezne postelje za otroke.

Vse po najnižjih cenah. Domače delo.

Umetni zavod za slikanje na steklo Maks Tušek : Ljubljana

Sv. Petra nasip št. 7

se priporoča preč. duhovščini in cerkvenim predstojnikom za izdelovanje slikanih cerkvenih oken, in vse v to stroko spadajoča dela po najnižji ceni.

Načrte in proračune na razpolago.

Pišite

takoj po vzorce belega platna, katere dobite zastonj in ni treba vrniti, da se prepričate o nedosegljivo nizkih cenah. Narodna veletrgovska hiša R. Stermecki, Celje.

Olje od motorja oddaje 100 kg. po 25 K. Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

ROBERT DIEHL, žganjarna, Celje,

priporoča svojo doma žgano slivovko, tropinovec, vinsko žganje, brinjevec kakor tudi

štajerski konjak.

Brzjavaj: „Kamnoseška in- Prva južnoštajerska kamnoseška industrijska družba Brzjavaj: „Kamnoseška in- dustrajska zadruga Celje“ dustrajska zadruga Celje“

Edino narodno kamnoseško podjetje v CELJU.

Stavbena in umetna kamnoseška :: obrt s strojnim obratom. :: Izvrševanje vseh stavbenih del: kakor stopnic, fasad, podbojev, pomolov, nastavkov itd. iz različnih kamnov in cementa. ::

Specialna delavnica in podobarski atelje za umetna cerkvena dela kakor: altarjev, obhajilnih miz, prižnic, kropilnih in krstnih kamnov itd. :: Brušenje, puliranje in strganje kamena s stroji. ::

Mnogoštevilna zaloga nagrobnih spomenikov iz različnih marmornih vrst granitov in sijenitov po raznovrstnih narisih in nizkih cenah. Naprava zidanih ali betoniranih rodbinskih grobišč (rakev). ::

Tlakovanje cerkva, dvoran in hodnikov s šamotnim ali cementnim tlakom. :: Izdelovanje pohištvenih plošč iz različnih najbolj idočih marmornih vrst v vseh oblikah. :: Popravljanje spomenikov, udela- vanje napisov v iste. ::